

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. Quomodo Angeli sint in loco?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Respondet, nec corpori, nec aspectui viventi animam e corpore egressam a demone posse restitui. Non corpori, quia anima non restituitur corpori, nisi per resurrectionem totius compositi humani, quæ omnes naturæ vires integerrime superat: non aspectui viventium, id enim ordini naturæ adversatur, in quo solus solus Author dispensare potest: anima quoque non nisi Divinâ virtute aspectabile corpus assumit, ut in antecedentibus dictum. Ad Samuelis apparitionem D. Augustini I, de cura pro mortuis, S. Scripturæ conformior, & ideo communior Interpretum responsio est: ipsam animam Samuelis non virtute Carminis Magici à Pythonissâ prolata, sed nutu & Imperio DEL, non in redivo, sed in assumpto corpore Sauli apparuisse, ut impium Regem corripere; & denuntiatae mortis metu ad penitentiam provocaret.

16. Quartus octavo. Quidnam Angelus possit in corpora hominum?

Respondet: posse quamplurima, & quæcumque motum localem, & applicationem activorum apta sunt consequi, modò DEUS voluerit aut permiserit, veluti patet ex Job. c. 2.

Potest igitur humani corporis compagem magno cum dolore distrahere, rapere, discerpere, collidere, totum temperamentum momento solvere, hisque omnibus modis animam etiam elidere. Potest cadaverat diu sevirare in corrupta, indu-

cere humores falsos, sulfureos, vel aromaticos putredini resistentes. Et quæ de humanis corporibus, ea à fortiori de animalium brutorum corporibus affirmanda sunt.

Huc pertinent innumera damna, quæ ex pacto explicito vel implicito homines malefici, seu potius demon ad malefici cooperationem corporibus inferre solet, sive per fascinationem magicam, cum demon ad malignum aspectum sagæ vel magi nocivam qualitatem corpori aspectu inducit; sive veneficio, quo sagæ gravissimos morbos, & mortem ipsam aliis accersunt: quod rursus pluribus modis contingit, videlicet inunctione, cum dormientes malignis liquoribus perungunt: inhalatione, quâ in Sylva Hercinia sagæ quædam, dum à carnifice rogo imponeretur, eidem in faciem insufflans, mox totum corpus Leprâ conpersit, quâ intra paucos dies absumptus est: item instillatione, cum sagæ infantes lactando maleficium instillant, vel exugendo puerorum ubera tabidos reddunt, qui modus strygam & lamiarum est proprius; sive maleficiis sub lecto, aut limine maleficandi latenter absconditis; sive philtro, quo ceteris impati amoris astus; sive ligamine, quo impeditur conjugalis congressus: sive ceteris imaginibus, quas pungendo vel liquefaciendo illos, qui per imagines defiguntur, etiam remotè distantes demon excruciat: aut sensim labe consumit, de quibus Sprengerus p. 2. Mallei. q. 1. c. 16.

ARTICULUS II.

Quomodo Angeli sint in loco?

SUMMARIA.

1. Veritas Catholica.
2. Angelus formaliter in loco connaturali constituitur per suam operationem.
3. In loco violento constituitur per passionem.
4. Exponitur axioma philosophicum quod esse sit prius, quam operari.
5. Plures instantia objectæ solvantur.
6. Absurda objectæ remouentur.
7. Angelus potest esse in minori, non in majori loco infinitum.
8. Perfectiori Angelo respondet locus major.
9. Angelus non potest simul esse in duobus locis adæquatis, bene in inadæquatis à se distantibus.
10. Plures Angeli simul possunt esse in eodem loco adæquato materiali, non formali.
11. Unus Angelus non potest esse physice præsens in alterius Angeli essentia.
12. Quomodo demones existant in corpore energumæni?

S. I.

Exponitur ratio formalis Angelo existendi in loco.

1. Angelos esse in loco plurimis Scripturæ Testimonis manifestum sit, è quibus discimus, bonos Angelos accessisse ad Abraham. Loth, Jacobum, Beatissimam Virginem, Christum Dominum. Malis verò præparatum esse ignem æternum, eorum locum non amplius esse inventum in celo, &c. Sunt tamen in loco non circumscripti.

R. P. Mezger, Theol. Schol. Tom. I.

vè, cum careant quantitate molis, sed definitivè, eò quòd ita sint in uno loco, ut simul non sint in altero. Sed per quid Angelus formaliter est in loco corporeo?

CONCLUSIO I. In loco connaturali Angelus formaliter constituitur per suam operationem virtualiter transcurrentem. Ita S. D. q. 52. a. 1.

Ratio est: Angelus non potest esse in loco, nisi æquivocè per contactum virtutis: sed hic est operatio: ergo, major probatur. inprimis à paritate corporum: corpora formaliter constituuntur in loco circumscriptivo per contactum formalem ad superficiem corporis ambientis: (veluti ex Philosophia suppono:) ergo Spiritus, qui solam habet quantitatem virtutis, formaliter constituitur in loco per contactum virtutis.

Deinde probatur inductione: nisi contactus virtutis esset Angelo occupandi locum, tunc esset vel ipsa eius substantia, vel superaddita modalis ubicatio: atqui neutrum est: Non substantia Angeli, quia hæc, ceu spiritualis, nullam habet proportionem cum loco corporeo; est ex se indifferens ut sit vel non sit in loco, sit in hoc vel in illo loco: (unde etiam meliores Philosophi ne quidem corpoream substantiam permittunt esse sufficientem rationem ubicandi) cumque sit indivisibilis, non potest esse ratio, cur modò sit in majori, modò in minori loco: ergo neque quòd absolute sit in loco. Non etiam modalis ubicatio: hanc enim, ut omnem aliam in-

K k

trin.

trinfecam ubicationem, omnésque modales entitates tanquam essentialiter superfluas, aliisque incommodis scatenes rejectas ex Philosophia suppono.

3. **CONCLUSIO II.** *Loco violento coniungitur Angelus per passionem aliquam, quam ab illo recipit.* Ita commun. Thomist.

Nam ratio essendi in loco Angelo non potest esse, nisi contactus virtutis, aut ergo constituitur in loco violento per operationem & contactum virtutis, quo ipse locum & corpus tangit, vel quo ipse à corpore tangitur & patitur. Non primum, quia sic contra hypothesin esset in corpore & loco connaturaliter, nam corpora sibi per operationem subijcere pertinet ad Angeli perfectionem: ergo secundum.

§. II.

Solvuntur objectiones.

4. **O**bjicies primò. Prius est esse, quam operari, siquidem operari sequitur ad esse: ergo etiam Angelum esse in loco, est prius, quam ipsum operari in loco.

Confirmatur. Causam applicari subiecto est prius, quam ab ipsa formam educi è subiecto: sed Angeli operatio esteductiva motus localis, aut alterius formæ è subiecto: ergo præsupponit illum esse applicatum & præsentem illi subiecto.

Respondeo distinguendo antecedens. Esse est prius, quam operari, in linea essendi, concedo, in linea operandi, nego. Etsi enim causa corporeæ, in quibus applicatio ad locum fit per dimensionem corpoream, prius sint in loco, quam operentur in illo: hoc tamen in substantia Angeli locum non habet, quæ solam habet quantitatem virtutis.

Ad Confirmationem Respondeo. Causam applicari est prius prioritate natura, & in aliquo genere, & quidem causæ materialis, concedo, semper prioritate temporis, vel in omni genere etiam efficientis vel formalis, nego: ergo operatio Angeli præsupponit applicationem in genere causæ materialis, concedo, formalis vel efficientis, nego consequentiam.

Ideo operatio Angeli duo præstat munia inæquata: primò quòd sit conjunctiva & applicativa Angeli ad locum; secundò quòdeductiva formæ è subiecto. Juxta primam considerationem præsupponitur in genere causæ materialis sibi ipsi ut acceptæ in posteriori consideratione,

- §. **O**bjicies secundò quasdam instantias: Nam primò. Quid agit Angelus in Cœlum Empyreum? Secundò. Quid patitur Asmodeus à deserto superioris Egypti, ubi fuit ab Angelo Raphaelè alligatus? Tertio. Quid anima PP. ante Christi passionem patiebantur à limbo, aut in illum operabantur. Quarto. Quid Angeli Custodes semper in & circa suos clientes, quos nunquam relinquunt, operantur? Quintò. Nec ostendi potest, quæ sit operatio, quæ etiam nunc animæ infantum absque baptismo decedentium detinentur in Limbo? Sextò. Quamvis quosdam suos effectus anima Christi in inferno damnatorum reliquerit, non tamen ad illum infernum de-

scendit; non ergo operatio est formalis ratio, nec substantia spiritualis sit in loco.

Respondeo ad 1. Angelis juxta sup. dicta autem ubi productionem, seu educationem luminis, quæ operatio est maximè proportionata Cœlo Empyreo.

Ad 2. Respondeo, Asmodeum pati qualitate alligativam, ne sese liberà suâ operatione alio transferre possit, modo inferius explicando.

Ad 3. Videtur Sanctis illis Spiritibus concessa operatio saltem perfectiva & illuminativa in illum locum, in quo ante generis humani redemptionem morabantur.

Ad 4. Respondeo. Angelos Custodes ferè formali præsentia adesse suis clientibus, quia uti sunt assidua ferè tum corporis, tum animæ pericula, ita sunt assidua Angelorum operationes, quibus illa amoluntur, vel continendo imaginationem, vel excitando rerum bonarum species, vel prohibendo nociva, &c. quòd si aliquando circa clientem suum Angelus nihil operetur, non ideo dicitur illum derelinquere, adest enim illi, non quidem localiter, sed quantum ad effectum Custodiarum: quia etiam cum est in Cœlo, cognoscit, quid circa hominem agatur: nec indiget morà temporis ad motum localem, sed statim potest adesse. Inquit S. D. q. 113. a. 6. ad 3.

Ad 5. dico, etiam illas animas qualitate alligativâ in & à suo limbo detineri, non eâ tamen ratione, quâ animæ damnatæ alligantur à tygo infernali. I hæ enim ita alligantur ab igne terreo, ut ab illo etiam patiantur violentam subjectionem suarum potentiarum, & impedimentum operationum sibi connaturalium: animæ vero innocentium solum adstringuntur, ne ad illum locum se determinare possint, absque ejusmodi violenta subjectione potentiarum & operationum connaturalium impedimento.

Ad 6. Respondeo distinguendo consequens: ergo operatio, per quam Angelus operatur solum secundum immediationem virtutis (ut anima Christi in inferno damnatorum) non est ratio præsentis formalis, concedo, per quam operatur secundum immediationem tam suppositi, quam virtutis, nego. Esto enim, quòd Angelus non sit formaliter præsens per suam substantiam, cum tamen sit præsens secundum substantiam, illa solum operatio potest præsentem constituere, quæ ab ipso procedit secundum immediationem tam suppositi, quam virtutis.

Objicies tertio. Unum & alterum absurdum. Primò, quòd Angelus omnem operationem suspendens esset nullibi. Secundò, quòd Angelus motor primi mobilis esset in illa tota Sphæra, & sic implere posset universum.

Responder ad 1. S. D. in 1. dist. 37. q. 2. a. 1. ad quartum dicendum, quòd hoc non reputatur inconveniens, quòd Angelus sine loco possit esse, & non in loco, quando nullam operationem circa locum habet: nec est inconveniens, ut tunc usquam, vel in nullo loco esse dicatur. Inquit Sed hoc tamen non est imaginabile. Omnia responder S. D. quia imaginatio continens non transcendit.

Ad 2. negatur sequela: quia non omnes partes sphaerae movet immediate secundum immediationem suppositi, nec applicatur virtus eius, nisi ad id, quod primo ab ipsa movetur. S. D. hic q. 52. a. 2.

§. III.

Corollaria.

¶ Neres ex dictis physica quaedam consecutanea. Primò. Supposito, quòd in continuo dentur partes divisibiles minores & minores in infinitum, posse Angelum esse in loco minori & minori in infinitum; nec tamen posse esse in loco majori in infinitum. Ratio primi est, quia Angeli operatio transiens potest recipi in quacunque parte divisibili minori & minori in infinitum; sed Angelus ibi est, ubi operatur; ergo.

Ratio secundi est, quia tantum est spatium ab Angelo occupabile, quanta est sphaera activitatis ipsius; sed haec est limitata; ergo & illud.

Inferes secundò. Perfectiori Angelo respondere majorem; minus perfectio minorem locum. Ratio est eadem, quia quanto est perfectior Angelus, tanto perfectior est virtus operativa; ergo tanto major sphaera activitatis, adeoque & locus.

Inferes terciò. Non posse eundem Angelum simul esse in duobus locis (1.) adaequatis; bene autem (2.) in duobus inadaequatis (3.) à se invicem intra sphaeram suae activitatis distantibus. Ratio primi est: quòd si esset in duobus locis adaequatis, tota virtus activa ipsius esset & non esset exhausta. Esset, quia hoc est esse in uno loco adaequato, quòd totam virtutem transeunter operativam esse applicatam in tota sphaera activitatis. Non esset, quia eadem virtus applicaretur alteri loco.

Ratio secundi est, quia quodlibet spatium contentum in sphaera activitatis Angelicae est subiectum ipsius liberae operationi, ut pro suo libitu possit in illo operari vel non operari; poterit ergo in uno & altero spatio operari, nihil agendo in partes medias & interiacentes, quo casu simul erit in pluribus locis inadaequatis. Quòd ipsum saepius contigit colligitur è S. Script. Cùm Angelus occidit primogenita Aegypti Israhelitas praeteriens; cùm cecitate percussit Sodomitas ab invicem distantes; prostravit exercitum Sennache-

rib, &c. tunc enim operatio Angeli fuit recepta in partibus à se invicem discretis, atque distantibus.

Ratio terciò potissimum est, quòd ex opposito sequeretur, posse Angelum simul esse in caelo, terra, inferno, aliisque mundi partibus extreme distantibus; da enim sphaeram Angeli continere spatium viginti milliarum, si illius partes pro libitu possit dividere, fiet, ut per unum milliare operetur in caelo, per alterum in aëre, per tertium in India, per quartum in Germania, & sic simul & semel loca distantissima occupet: atqui hoc est contra stylum S. Scripturae & SS. PP. è quibus discimus, Angelos à caelo descendere & moveri in terras.

Inferes quartò. Plures Angelos ne quidem Divinitus posse simul esse in eodem loco adaequato formali; bene autem in eodem materiali. Ratio primi est, quòd juxta fundamenta Thomistica non possit etiam Divinitus idem numero effectus totaliter dependere à pluribus causis adaequatis ejusdem ordinis, quòd sequeretur, si plures Angeli simul essent in eodem loco formali. Ratio secundi est, quòd nihil vetat in eodem subiecto simul & semel à pluribus causis adaequatis recipi specie distinctas operationes; sed hoc est plures Angelos esse in eodem loco materiali. ergo.

Inferes quintò. Unum Angelum non posse esse physicè praesentem in alterius Angeli essentia; quia physicus illapsus & operatio in substantiam Angeli DEO soli convenit, à quo Angelus in suo esse & conservari physicè dependet. Possunt tamen Angeli fieri sibi invicem praesentes vel per accidens ratione corporum, quae assumunt, aut in quae agunt; vel secundò morali quaedam praesentia, cùm unus alteri loquitur, imperat, alium illuminat, &c.

Inferes sextò. Unum vel plures demones in corpore energumeni existere per suam operationem, non tantum, quae torquent corpus & membra obsessi, sed etiam quae coacervant & conservant in ejus corpore faeces ac sordes puteolentes; cum quarum ejectione & vomitu plerumque exeunt, quando per exorcismos coguntur. Aliquando etiam in toto corpore, aliquando in uno, alteròve tantum membro operationem exercent, ibique resident. Hincmarus in vita S. Remigii restatur, demone à sancto Pontifice expulsum cum ingenti vomitu & fetore per idem os egressum fuisse, per quod intraverat.

ARTICULUS III.

Quomodo Angeli moveantur localiter.

SUMMARI A.

1. Quid sit motus continuus & discretus Angeli?
2. Angelus non tantum per accidens, sed etiam per se movetur localiter.
3. Probatur motus continuus Angeli.
4. Probatur ejusdem motus discretus.
5. Motus discretus non requirit transitum medii.
6. Ordo finalis mundi non obest motui discreto Angeli.
7. Motus discretus Angeli non est medius inter terminos, sed ex illis componitur.
8. Disparitas inter transitum à tempore ad tempus, & à loco ad locum.
9. Nullus Angeli motus est in instanti.
10. Mensuratur tempore vel continuo vel discreto.
11. Summa velocitas motus Angelici.
12. Potentia loco motiva Angeli non distinguitur ab ejus intellectu pratico.

§. I.

Exponitur motus continuus Angeli.

Quemadmodum Angelus non nisi metaphoricè & per suam operationem est in loco; ita etiam non aliter movetur, quam suam virtutem diversis corporibus applicando, & operationem

K k 2